

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu **D. Č.**, bytom v K., zastúpeného JUDr. I., advokátkou so sídlom v K., proti žalovaným: 1/ **I. Č.**, bytom v K., 2/ **I. Č.**, rod. B., bytom v K., 3/ **M. Č.**, rod. P., bytom v M., 4/ **Ing. T. B.**, bytom v K., 5/ **A. B.**, bytom v K., žalovaní v 1.-3. rade zastúpení JUDr. Ing. D. J., advokátom so sídlom v K., žalovaný v 5.rade zastúpený opatrovníkom Mesto K., v konaní o **určenie neplatnosti právneho úkonu**, vedeném na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15 C 290/2004 o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 Co 356/2008 zo dňa 28. apríla 2009 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I rozsudkom z 18. júla 2008 č.k. 15 C 290/2004-102 pripustil zmenu návrhu, ktorým sa žalobca pôvodne domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej 14. februára 1997 medzi predávajúcim B. Č., ktorý zomrel X. a žalovanou v 3. rade M. Č. a kupujúcimi žalovanými v 1. a 2. rade, ktorou bola prevedená nehnuteľnosť - byt č. 3, nachádzajúci sa na 2. poschodí na ul. S. č. X. v K., zapísaný v katastri nehnuteľnosti kat. územia K.-S. na liste vlastníctva č. X. ako obytný dom č. súp. X., stojaci na parcele č. X. zastavaná plocha a spoluvlastnícky podiel $\frac{1}{2}$ na spoločných častiach a zariadeniach domu č. súp. X. na parcele č. X. zastavaná plocha na žalovaných v 1. a 2. rade na určenie, že nehnuteľnosti ktoré sú predmetom konania patria v $\frac{1}{2}$ do dedičstva po B. Č., nar. X.,

zomrelom X., naposledy bytom S. v K. a žalobu zamietol. Uložil žalobcovi povinnosť nahradiť trovy štátu 2.400,-Sk na účet Okresného súdu Košice I do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, žalovaným v 1., 2. a 3. rade trovy konania vo výške 98.961,75 Sk na účet JUDr. Ing. D. J., advokáta do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vyslovil, že vo vzťahu žalobcu a žalovaných v 4. a 5. rade účastníkom náhradu trov konania nepriznáva. Svoje rozhodnutie vo veci odôvodnil nedostatkom naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O.s.p.) a nepreukázaním žalobcových tvrdení o absolútnej neplatnosti zmluvy.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu rozsudkom z 28. apríla 2009 sp. zn. 3 Co 356/2008 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby, vo výroku o povinnosti žalobcu nahradiť trovy štátu a vo výroku o trovách konania. Odmietol odvolanie proti výroku o pripustení zmeny žaloby a náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na určení, že nehnuteľnosť patrí v podiele ½-ny do dedičstva po nebohom B. Č. bez vyriešenia otázky právneho postavenia ostatných účastníkov konania prostredníctvom toho istého žalobného návrhu. Pokiaľ je dôvod na zamietnutie žaloby o určení pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, nie je potrebné preskúmanie žaloby z vecnej stránky. Súčasne skonštatoval, že odvolacie námietky žalobcu vo vzťahu ku namietanej absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy neobstoja. Pokiaľ žalobca tvrdil, že tu je vada vo forme spojenia jednotlivých súčasti zmluvy, na túto okolnosť mal možnosť navrhnúť vykonať dokazovanie (§ 120 ods.4 O.s.p.).

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.). ako i z dôvodu že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom § 241 ods. 2 písm. a) v spojení s § 237 písm. f) O.s.p. Namietal, že až z rozhodnutia odvolacieho súdu sa dozvedel, že odvolací súd vyvodil svoj iný právny záver zo skutočností nikým netvrdených a súdom prvého stupňa nehodnotených.

K dovolaniu sa vyjadril opatrovník žalovaného v piatom rade, ktorý navrhol dovolanie odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) ktorý je zastúpený advokátom (241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenie dovolacieho pojednávania (§243a ods. 1 O.s.p.) najskôr či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Žalobca dovolaním napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Nejde o zmeňujúci rozsudok v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval, teda ani nemohol vysloviť svoj právny názor, od ktorého by sa odvolací súd odchyľil (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku, vo výroku ktorého odvolací súd prípustnosť dovolania nevyslovil (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 O.s.p. procesne prípustné.

Vzhľadom k zákonnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O.s.p.) prihliadnuť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal dovolací súd prípustnosť dovolania aj podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ namietal existenciu dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., pričom tvrdil, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa z iných právnych dôvodov. Uviedol, že ako žalobca nemal možnosť v konaní sa vyjadriť, záver odvolacieho súdu o tom, že ku kúpnej zmluve sú pripojené nejaké dokumenty nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Takýto postup súdu je krajne arbitrárny, odopierajúci mu spravodlivosť.

Prirodzeným právom každého človeka a občana je právo aby v zložitom procese hľadania práva a spravodlivosti mu aspoň raz bolo umožnené predstúpiť pred nezávislý súd so svojou vecou, teda aby bol vypočutý. Ide o to aby mohol predstúpiť so svojou vecou pred konkrétnym sudcu, či sudcov, ktorí sú vybavený právom a povinnosťou zvážiť všetky okolnosti, ktorých individuálna a neopakovateľná povaha uplatneného nároku presahuje to, čo možno vložiť do abstraktnej právnej normy. Právo na vypočutie patri aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva medzi zásadné a základné práva na rešpektovaní ktorých treba bezvýhradne trvať. V predmetnej veci ako z rekapitulácie súdneho spisu vyplýva, žalobca mal možnosť vyjadriť sa v konaní už pred prvostupňovým súdom. K porušeniu podľa § 237 písm. f/ by došlo kedy súd prvého stupňa nenariadil pojednávanie na ktoré by nepredvolal účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť potreboval na riadne objasnenie veci. V danom prípade však prvostupňový súd vo veci nariadil pojednávanie a vypočul účastníkov konania čím bolo žalobcovi umožnené vyjadriť sa vo veci a nebola mu odňatá možnosť konať pred súdom, preto treba vysloviť záver, že podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie sú splnené.

V danom prípade nejde ani o tzv. prekvapujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré by zakladalo vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Odvolací súd v danom prípade postupoval správne a v súlade so zákonom. Potvrdzujúci rozsudok odôvodnil nedostatkom naliehavého právneho záujmu (§ 80 písm. c/ O.s.p.) zhodne ako súd prvého stupňa. Tento záver je z hľadiska prípadného ďalšieho sporu právne významný. Dovolanie preto ani podľa § 237 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie je v prejednávanej veci procesne neprípustné, preto ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou

dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd im však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Jana Bajánková , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Hrčková Marta